
Obsah

I. Úvod	9
Obsah předmětu patologie	9
Uplatnění patologie v praxi	10
Náplň práce oddělení patologie	11
Nekroptická vyšetření	11
Význam a obsah nekroptických vyšetření	12
Bioptická vyšetření	13
Odběr tkání pro bioptická vyšetření	13
Zasílání materiálu pro bioptická vyšetření	15
Cytologická vyšetření	17
Experimentv	17
II. Nemoc a její příčiny	19
Nemoc	19
Zevní příčiny nemocí	21
Fyzikální příčiny nemocí	21
Vlivy mechanické	21
Vlivy termické	21
Vlivy atmosférické	23
Poškození těla elektrickým proudem	27
Vlivy záření	27
Chemické příčiny nemocí	30
Poruchy výživy	31
Biologické příčiny nemocí	32
Prostředí jako vyvolavatel nemocí	34
Vnitřní činitelé nemocí	34
Obecné poznatky	34
Genetické vlivy	35
Dispozice	36
Imunitní reakce	37
Autoimunizace a autoagresivní nemoci	40
Stárnutí	41
III. Zánik organismu	42
Známky smrti	43
Posmrtné změny	43
IV. Regresivní a metabolické změny	47
Nekróza	47
Gangréna	49

Dekubit – proleženina	51
Atrofie	51
Dystrofie	52
Porucha obvyklých součástí živé hmoty	53
Porucha bílkovin	53
Porucha lipidů	54
Porucha sacharidů	55
Poruchy z přítomnosti neobvyklých součástí v živé hmotě	55
Amyloidóza	55
Inkluze	56
Kalcifikace	56
Tvorba kamenů v těle	58
Komplikace z přítomnosti kamenů	61
Příčiny tvorby kamenů	62
Pigmenty	62
Pigmenty exogenní	62
Pigmenty endogenní	65
Autogenní pigmenty	65
Hematogenní pigmenty	66
Ikterus	67
V. Poruchy oběhu krve a mízy	73
Celkové poruchy oběhu krve	73
Insuficience srdce	74
Arytmie	78
Příčiny celkových poruch oběhu krve	78
Nemoci srdce	78
Nemoci cév	83
Poruchy v množství a složení krve	88
Překrvení	90
Nedokrvení	91
Infarkt	93
Hemorragie	96
Krvácivost	99
Trombopatie	99
Koagulopatie	99
Trombóza	100
Embolie	105
Rozdělení embolií podle charakteru embolu	106
Metastáza	108
Otok	109
VI. Zánět	113
Podstata zánětu	113
Příčiny zánětu	113
Názvosloví	115
Projevy zánětu	115
Makroskopické projevy zánětu	115
Místní projevy	115
Celkové projevy	116
Mikroskopické projevy zánětu	117
Formy zánětů	121
Záněty nespecifické	122
Alterativní záněty	122

Exsudativní záněty	122
Některé formy nehnisavého zánětu na kůži a sliznicích	123
Některé formy nehnisavého zánětu na serózních blanách	126
Některé formy zánětů intersticiálních nehnisavých	127
Hnisavé záněty a příklady jejich výskytu v různých orgánech	128
Proliferativní záněty	131
Celkové infekce	133
Záněty specifické	135
Tuberkulóza	135
Sarkoidóza	140
Syfilida	140
Lepra	141
Rinosklerom	142
Typhus abdominalis	142
Aktinomykóza	142
Mykóza	143
Tuberkuloidní granulomy	143
Revmatismus	143
VII. Progresivní změny	145
Regenerace	145
Reparace	146
Hojení ran	147
Hojení zlomenin	148
Vhojování cizích těles	149
Transplantace	150
Hypertrofie a hyperplazie	150
Metaplazie	151
VIII. Nádory	154
Nepravé nádory	155
Cysty	156
Prekancerózy	157
Pravé nádory	158
Příčiny vzniku nádorů	158
Obecné vlastnosti nádorů	159
Dělení nádorů podle chování	161
Dělení nádorů podle původu	162
Nádory mezenchymální	162
Nádory epiteliální	168
Nádory z nervové tkáně	171
Nádory z pigmentotvorné tkáně	172
Smíšené nádory	172
Teratom	172
Chorionepiteliom	173
IX. Poruchy dýchacího ústrojí	174
Poruchy dýchání	175
Obranná opatření dýchacích cest	175
Nemoci horních cest dýchacích	176
Nemoci dolních cest dýchacích	177
Změny vzdušnosti plic	178
Záněty plic	180
Nemoci pleury	183

X. Poruchy tvorby a vylučování moči	184
Úchylky množství a složení moči	191
Selhání ledvin	191
Nemoci ledvin	192
Záněty ledvin	192
Nefrózy	193
Nemoci vývodných cest močových	194
XI. Poruchy činnosti trávicího ústrojí	196
Poruchy rozměňování potravy	196
Poruchy polykání	198
Poruchy činnosti žaludku	199
Poruchy sekrece žaludečních šťáv	200
Běžná onemocnění žaludku	200
Poruchy činnosti střev	203
Náhlé příhody břišní	205
Některá onemocnění střev	208
Nemoci pobřišnice	210
Nemoci slinivky břišní	210
Nemoci jater	211
Nemoci žlučníku a žlučových cest	212
XII. Poruchy hormonální	214
Poruchy hypofýzy	215
Poruchy nadledvin	217
Stress (zátěž)	219
Poruchy štítné žlázy	220
Poruchy příštítných tělísek	221
Poruchy činnosti Langerhansových ostrůvků	222
Poruchy činnosti pohlavních žláz	222
XIII. Poruchy vývoje — malformace	225
Gametopatie	225
Blastopatie	226
Embryopatie	228
Fetopatie	230
Příčiny vzniku malformací	230
Genetické příčiny	231
Negenetické příčiny	231
Rejstřík	232
Obrazová příloha	243